

NHẬT KÝ HAI NĂM Ở ĐỨC

- Nguyễn Phương Mai -

Vậy là cuộc hành trình đến với nước Đức và học tập tại Đức của một cô bé sinh ra trong một gia đình bình thường, chỉ đủ ăn, không có điều kiện cho con đi du học như tôi đã tròn trịa được hai năm. Hai năm với những Ngọt Bùi Cay Đắng. Nhớ thì có nhớ nhà thật, thế nhưng sự nuối tiếc thì chưa bao giờ có trong nhật ký hành trình của bản thân...

Chắc hẳn các bạn đang thắc mắc, bằng cách nào tôi có thể đặt chân được đến nước Đức, một quốc gia văn minh, xinh đẹp, quốc gia của những câu chuyện cổ tích đẹp như trong những giấc mơ, giấc mơ đối với nhiều người thậm chí là cơm đủ no, áo đủ mặc?

Vâng, câu trả lời đó chính là Niềm Tin và Sự Liều Lĩnh, cái Dám của tuổi trẻ...

Tôi năm ấy 23 tuổi, tính tuổi mụ ở Việt Nam là 24..

Gia đình đầu tiên tôi làm Aupair ở Niedersachsen

Gia đình đầu tiên tôi làm Aupair là một gia đình nhỏ chỉ có ba người, Gastvater thì là Phó giám đốc của một công ty tàu biển, Gastmutter thì nội trợ là ...công việc chính, và thỉnh thoảng có bán hàng trên tàu ở cảng Hamburg, rất hay ở nhà tùy hứng. Và một bé trai lúc bấy giờ 9 tuổi đang học lớp ba. Họ cần tôi, để tôi chơi với em vì không muốn thằng bé... một mình.

Những ngày làm Aupair cho gia đình đầu tiên, chưa kể học ngoại ngữ, tôi phải học rất nhiều thứ khác nữa như học để sử dụng các loại máy móc như máy pha cà phê, máy ủi hơi nước, máy lau sàn bằng hơi nước, lò nướng, máy nướng không dầu, học đi siêu thị, đi xe đạp cho đúng luật, vân vân và mây mây.

Tôi cũng phải tập tẹt học nấu nướng lại (thực ra ở Việt Nam, tôi được bố mẹ cưng chiều nên mấy cái việc nấu nướng tôi không rành lắm), rồi học cách tiêu tiền Euro (nhớ hồi đầu lúc nào cũng quy ra tiền Việt mà xót), học đi nhẹ nói khẽ (vì 8 giờ là cả nhà đã chuẩn bị lên giường đi ngủ), học cách giữ gìn nhà cửa vệ sinh sạch sẽ bằng các chất tẩy rửa chuyên dụng... Hầu như ngày nào Gastmutter cũng có cái để chỉ bảo cho tôi từng li từng tí vì tôi chả biết cái gì, y hệt như một tờ giấy trắng.

Cậu con trai chín tuổi nhà ấy chưa bao giờ có nhã hứng chơi với tôi. Thứ nhất cũng là vì tiếng tôi kém. Thứ hai nó cũng muốn ở trong phòng chơi game lén khi không có mẹ, hay xem tivi cả ngày và không muốn ngay lập tức làm bài tập hoặc ra ngoài cùng tôi chơi, hòa mình vào với thiên nhiên như mẹ nó mong muốn.

Tôi chịu nhiều áp lực từ việc được kỳ vọng nhà cửa, cho đến cả cửa sổ lúc nào cũng phải lau chùi sạch sẽ, bóng loáng đến việc nấu ăn sao cho hợp khẩu vị mọi người rồi đến việc chơi với em. Tháng 6 cũng không có lớp tiếng Đức cho tôi đi học nữa (vì ở Đức, không có trường lớp nào dạy vào hè ngoại trừ Fahrschule) mà chỉ có kỳ học bắt đầu từ tháng 9, hoặc tháng 12 ở Volksschule gần nhà, nên tôi ở gia đình đầu tiên được tròn ba tháng hè thì không chịu nổi những yêu cầu, sự hà khắc của gia đình đó. Đỉnh điểm còn là việc chúng tôi không đi được thỏa thuận chung như trong hợp đồng là tôi sẽ nhận được thêm 50 Euro nếu tôi tham gia khóa học tiếng Đức nên tôi lặng lẽ tìm gia đình mới và dời đi.

Thực ra Gastmutter đầu tiên là người kỹ tính, đã cho tôi rất nhiều kinh nghiệm trong cuộc sống và chỉ bảo tôi rất nhiều từ những việc nhỏ nhất như lau chùi nhà cửa, dọn dẹp, đến việc nấu nướng, làm bánh,...

Tôi cũng có phần sai vì không làm tròn trách nhiệm của một Aupair

□□Chúng tôi cũng đã cùng nhau đi Berlin, đi cảng Hamburg, đi Ostsee và đi Hà Lan
□□Cho đến giờ chúng tôi vẫn thỉnh thoảng liên lạc và coi nhau như những người bạn
Nhà Gast thứ hai, bang Baden Württemberg

Nhà Gast thứ hai tôi ở là một gia đình Patchwork-Familie đến từ miền Nam nước Đức, bang Baden Württemberg.

Gastvater thì là tổng giám đốc công ty IT

Gastmutter là chủ nhà hàng mới khai trương ở Stuttgart ngay khi tôi vừa đặt chân đến được mấy ngày.

Riêng Gastmutter có hai người con trai đều đã lớn, con cả đã ra ở riêng, con trai thứ vẫn sống chung cùng tầng với tôi nhưng đương nhiên là khác phòng. Gastvater thì có một con gái cũng đã trưởng thành, hiện sống với mẹ đẻ.

Cả hai có một đứa con gái chung là bé Christina năm tuổi mà tôi chăm sóc sau này.

Ngoài ra nhà Gast có một con cún 6 tuổi. Tôi yêu chó mèo lắm, có tôi, con “ăng” luôn được đưa đi dạo loanh quanh vào buổi trưa tầm vài chục phút.

Trái ngược hoàn toàn so với gia đình đầu tiên. Bé gái 5 tuổi lại rất quấn tôi, thích chơi với tôi từ sáng đến chiều. Chính vì thế mà cuộc sống của tôi cũng dễ chịu hơn. Cũng vì con bé luôn muốn chơi với tôi không dứt, nên công việc nhà tôi chỉ phải làm một ít việc lật vật như cho chén đĩa vào máy rửa bát, phơi quần áo, nấu ăn cho em.

Tôi còn may mắn đến mức nhà Gast cũng có người dọn dẹp cũng đến từ Việt Nam. Cô thường hay đến dọn vào thứ ba nên tôi có người cùng quê trò chuyện cũng đỡ buồn. Ở đây, tôi được đi học một khóa tiếng Đức B2 ở Volkshochschule vì đó là tháng 9 mùa khai giảng các khóa học.

Trong quãng 7 tháng ở nhà Gast, chúng tôi đã có những trải nghiệm hạnh phúc bên nhau như những người thân trong gia đình. Mặc dù công việc trông trẻ không phải lúc nào cũng suôn sẻ, nhìn chung so với các công việc khác vẫn là nhẹ nhàng, bởi chỉ quanh quẩn ngày ngày chơi với em, đưa em đi học, đón em về.

Nhờ kinh nghiệm cũng như học hỏi được lối sống trong gia đình Đức từ gia đình đầu tiên nên tôi không gặp khó khăn khi bắt nhịp vào cuộc sống với gia đình thứ hai này. Tất nhiên, trong cuộc sống không phải ngày nào cũng là ngày nắng, có những lúc tôi chơi vui vẻ nhưng về đến phòng lại trực trào nước mắt vì luôn phải gồng mình lên làm vui lòng người khác, hoặc có những sở thích cũng phải tạm gác lại, hoặc ăn cũng không được ngon miệng vì không hợp khẩu vị. Thế nhưng trên hết tất cả thì tôi cũng hoàn thành được công việc và có được sự yêu thương của gia đình thứ hai.

Hồi tháng 11 tôi được Gast cho mấy ngày nghỉ tháng để đi chơi.

Bạn tôi cũng là Aupair quen một anh người Đức rảnh rỗi sẵn sàng trở chúng tôi ba đứa Aupairmädchen đi sang thành phố Strassburg - Pháp vui chơi một ngày mà không lấy công.

Cảm nhận thì hơi giống Đức, chắc tại là thành phố giáp ranh nên có nhiều điểm tương đồng. Chúng tôi cùng đi dạo, đi mua sắm, phải nói là đàn ông Pháp có phần nhỉnh hơn đàn ông Đức về mặt ngoại hình.

Sau khi tham quan chán chê, chả mua được gì vì cái gì cũng đắt đỏ, cả bốn đứa đói bụng chọn ăn trưa ở nhà hàng Mc Donald (đồ ăn ở thành phố du lịch khá đắt đỏ luôn dao động từ 8 – 20 euro trong nhà hàng).

Sau khi ăn xong, chúng tôi tản mạn một chút, rồi lại chui vào trung tâm mua sắm, mua được mỗi đứa một chiếc bánh Macarons nổi tiếng của Pháp với đủ vị như vị hạt dẻ cười, vị rượu rum, vị vanilla, vị bạc hà socola, cùng thưởng thức và trò chuyện cho đến xế chiều thì trở về Đức.

□□Anh bạn giờ chúng tôi không còn liên lạc nữa vì bạn tôi đã về Việt Nam học tiếp đại học, tháng 7/ 2017 này quay trở lại Đức vì nó được học bổng của DAAD sang Đức một tháng. Nó đi cùng người yêu Đức mới quen ở Việt Nam, chọn sang Hamburg vì người yêu đến từ Hamburg.

□□Người bạn còn lại giờ đã yên bề gia thất với một cô con gái lai Việt Nam- Balan đáng yêu. Chúng tôi hiện sống gần nhau ở Weinstadt, Baden Württemberg.

Thời tiết nước Đức luôn lạnh, ngoại trừ khoảng tháng 5 đến tháng 9 thì nhìn chung luôn lạnh lẽo (miền nam nước Đức ấm hơn miền Bắc nên tháng năm đã có nắng và ấm áp hơn).

Tôi vẫn ở nhà Gast những ngày mùa thu rực lá vàng, rồi những ngày trời chuyển mình sang đông và tối nhanh hơn là vào khoảng cuối tháng 10. Nước Đức cũng đổi giờ nhanh hơn 1 tiếng, nghĩa là chậm hơn Việt Nam sáu tiếng đồng hồ.

Thời tiết làm cảnh sắc đổi màu nhanh chóng mặt. Mới ngày nào cảnh vùn còn xanh sắc lá, những bông hoa thi nhau đua nở, ấy vậy mà chỉ trong tích tắc, đã chuyển sang màu vàng đỏ đến xiêu lòng, đẹp rạo rực nhất là khi có những cơn gió thu thì thoảng lùa qua, lá cây rung rinh trong gió và thời tiết dần hơi se lạnh. Rồi trời tháng 10 tháng 11 chuyển hẳn sang lạnh, lá dần rụng và đến tháng mười hai thì chưa cần cưỡi cũng đã tối, tối đen như mực.

Tôi còn nhớ lần đầu mình được thấy tuyết đó là vào tháng 12/ 2015.

Sáng mở mắt đã thấy các con đường phủ tuyết trắng xóa, như trong phim. Tôi vui lắm và liền chụp ngay lấy chiếc máy ảnh và làm vài kiểu chụp gửi về cho bố mẹ xem. Rồi tôi nhắn tin thông báo cho bạn bè ở Đức cũng đang làm Aupair như tôi rằng chúng ta cuối cùng cũng được thấy tuyết trong đời, rằng không phải là trên phim hay qua sách báo nữa.

Tôi khoác áo, xuống nhà ăn sáng cùng gia đình Gast, Gast mẹ gợi ý cho chúng tôi chơi với tuyết cả buổi (ở bên Đức trẻ con có thể đi chơi miễn là mặc áo ấm, bất kể thời tiết rét mướt hoặc mưa phùn). Và chúng tôi đã chơi ném tuyết, nặn người tuyết, y như trong phim, rồi cả kéo ván tuyết nữa, dĩ nhiên tôi là người kéo.

Với tôi, nước Đức là một quốc gia xinh đẹp, đẹp cả bốn mùa trong năm, chứ không chỉ riêng gì mùa đông có tuyết. Nhưng mà tôi yêu nước Đức một phần cũng vì có tuyết...

Vậy là cuối cùng cùng đến những ngày giáng sinh năm 2015, trước đó tôi được Gastmutter tặng cho quyển Adventkalender gồm 24 ô cửa sổ nhỏ, bắt đầu từ 1/12 mỗi ngày sẽ mở mỗi ngày một ô, trong đó có những viên kẹo Schokoladen ngon ngọt (ở Đức có nhiều loại Adventkalender, có thể chứa đựng các món quà nhỏ khác nhau, không nhất thiết phải là Schokoladen).

Sáng nào con bé cũng lên gọi tôi dậy từ sớm tinh mơ để cùng mở ô cửa sổ nhỏ với nó. Mở xong hai đứa bỏ tọt kẹo liền vào mồm dù chưa đánh răng. Cười khí kháy. Rồi như thường lệ, con bé lôi tôi xềnh xệch xuống nhà chơi đủ thứ trò. Rồi chậm chậm, chúng tôi cũng mở hết các ô cửa sổ của lịch Advent. Điều đó đồng nghĩa

Tadaaaa, Giáng sinh đã tới rồi.

Lần đầu đón Giáng sinh lớn ở Đức, cây thông đã được trang trí từ mấy hôm trước, đèn được được giăng, nhà nào nhà nấy cũng bật đèn màu, sáng huyền ảo.

Tối hôm ấy, chúng tôi cùng nhau đi đón Giáng sinh ở nhà hàng của họ. Ăn uống món ăn truyền thống của vùng Schwäbisch Hall, nâng ly mừng Giáng sinh. Mọi người cùng hô đồng thanh: "Zum Wohl"

Tất cả những người thân đều góp mặt, và trao nhau những món quà. Không khí cứ y chang như Tết Ta vậy. Riêng tôi thì chỉ chuẩn bị quà cho con bé, và đã tặng từ sáng sớm nên lúc đi cùng nhà Gast tôi không có gì cả. Nhưng vẫn nhận được quà từ ông ngoại là năm euro, quà từ dì con bé là một túi đồ châu á, và đương nhiên đã nhận quà của Gast từ sáng là một đồng hồ ngọt toàn kẹo Schokoladen ăn ngập răng.

Tết Tây cũng đến nhanh sau dịp lễ Giáng sinh.

Buổi sáng ba mươi, cả gia đình kéo nhau đi mua sắm, nói là mua sắm nhưng là để hưởng cái không khí cuối cùng của năm 2015. Rồi chiều tối cả nhà ăn mặc đẹp, cùng ăn món khai vị là Salat cá ngừ, món chính là Steak rượu vang đỏ, và món tráng miệng là Pannacotta, cùng nâng ly rượu, trao nhau những lời chúc tốt đẹp, cùng đốt pháo hoa, xem ngắm pháo hoa rình rang trên sân thượng, xem truyền hình cùng nhau đến thâu đêm. Lại một cảm giác giống như đêm giao thừa ở Việt Nam vậy. Tôi thầm nghĩ: Đúng là tuy cách xa về mặt địa lý nhưng Đức và Việt Nam cũng có nét tương đồng đấy chứ!

Tóm lại thì ngày giáng sinh và năm mới đều là ngày sum họp gia đình, và là hai trong những ngày lễ vô cùng quan trọng ở Đức.

Buổi tối hôm ấy tôi cũng nhận được món quà là chiếc túi du lịch của Jackwolfskin mà một cái móc gỗ có khắc tên của mình như một phần thưởng, một kỷ vật đáng trân quý.

Như đã hứa với chúng tôi về kỳ nghỉ của gia đình vào tháng 1/2016.

Cả gia đình sẽ đi trượt tuyết ở Áo

Trời, nghe đến đi Áo tôi đã sung sướng rồi mà lại còn đi Áo trượt tuyết nữa, thích mê. Tôi háo hức cả tuần trước đấy, chả cần biết trượt tuyết ra sao, có khó không, tóm lại tôi muốn thử.

Nhà Gast đặt một Ferienwohnung ở Salzburg để cả gia đình có thể cùng nhau ở. Khá rẻ 50 Euro vào dịp mùa cao điểm cho một căn. Nhưng họ phải đặt trước cả tháng trời. Trong Ferienwohnung có đầy đủ bếp núc để tự nấu được, nhưng chúng tôi vẫn đi ăn hàng trong suốt kỳ nghỉ.

Lần đầu tiên đến Áo, trượt tuyết, quả thực là kỳ niệm khó quên.

Tuyết ở Áo rơi dày đặc, tôi phải mặc chiếc áo khoác dày cộp, bên trong đủ các thể loại nhồi nhét để cơ thể luôn được ấm, vì ngoài trời đã là âm độ C.

Chúng tôi đi cả thầy năm ngày, họ thuê thầy dạy con bé trượt tuyết năm ngày. Con bé học rất nhanh mặc dù mới năm tuổi. Sau vài buổi đã có thể trượt được từ trên xuống dưới, queo cua, rồi xoay người cũng làm được. Tôi thì mãi đến ngày thứ 4 mới được thuê thầy dạy hai tiếng và cho trượt tuyết. Nghe nói tất cả các chi phí cho một buổi trượt của tôi bao gồm tiền thuê giày, thuê gậy trượt, thuê mũ bảo hiểm và thầy cũng lên đến gần 200 Euro. Thật là quá đắt đỏ cho một đứa nghèo như tôi. Và nếu không làm Aupair thì chắc cả đời tôi cũng không biết đến trượt tuyết là gì.

Đôi đeo dày trượt tuyết, dày đi không quen chân, cảm giác vô cùng nặng nề, như thể đeo đá vậy. Được thầy người áo chỉ bảo, từ một đứa không có khái niệm gì về trượt tuyết, sau hai tiếng, tôi cũng tập tõe trượt được ở quãng đường ngắn. Hai tiếng trôi qua cũng

rất nhanh. Thời gian quá ngắn để học một cái gì đó. Tôi ước lúc ấy mình được ở luôn đó để học trượt tuyết cả ngày.

Thẻ cư trú của tôi sẽ hết hạn vào 8/6/2016, mà ở Đức thì thường không hoặc ít khi khai giảng trước những tháng hè, vì sau đây sẽ có Sommerferien. Các trường, hoặc các nơi tuyển tình nguyện viên cũng chỉ có thể mở/ khai giảng vào các tháng 2, 3, 4 (khá hiếm), 6 (hiếm), 8, 9, 10.

Điều đó có nghĩa, để ở lại Đức tiếp tục học tập như ước nguyện ban đầu, tôi chỉ có thể tìm kiếm cơ hội vào tháng 3, 4, 6, 8, 9, 10.

Việc nộp đơn cũng bị hạn chế vì tôi cần tìm tình nguyện hoặc một chỗ học Ausbildung có trả lương, có chỗ ở, chứ không đơn thuần là nộp vào lĩnh vực mình yêu thích.

Tôi cũng đã cố gắng nộp hết thầy cả hơn chục cái đơn xin làm tình nguyện viên vào các tháng 8, 9, 10 (để làm đủ một năm Aupair), mong xin hợp đồng sớm nhưng cũng không nơi nào chịu ký hợp đồng sớm cho tôi cả. Bởi căn cứ vào thẻ lưu trú của tôi và luật của Đức, sở ngoại kiều nơi tôi ở không chấp nhận cho tôi được ở đến hết tháng 7 để chờ vào học hoặc làm tình nguyện tháng 8, 9, 10.

Thực ra có một số bạn may mắn ở lại bằng cách xin được Thực tập ở đâu đó, có hợp đồng, sở ngoại kiều chấp nhận cho đi làm, nhận lương trong thời gian chờ vào học hoặc làm tình nguyện, một số bạn chứng minh tài chính và được ở lại theo dạng học tiếng,...nhưng tôi thì rải đơn ở đâu cũng bị từ chối làm thực tập và gia đình cũng không đủ điều kiện để chứng minh tài chính nữa.

Không nản lòng, tôi vẫn tiếp tục mỗi ngày nộp dăm bảy cái đơn xin học nghề và làm tình nguyện khắp nơi.

Mục tiêu vẫn gửi đơn vẫn nhắm vào các nơi có chỗ ở miễn phí, có thể chi trả số tiền tình nguyện đủ để tôi sống được ở Đức. Riêng Ausbildung tôi cũng chỉ chọn làm điều dưỡng chăm sóc người già hoặc người khuyết tật, vì những ngành này trả lương học nghề tốt, đôi khi còn có chỗ luôn mà tôi không cần phải lo lắng gì.

Sau bao nhiêu lá thư từ chối. Cuối cùng thì cũng được một trường gọi đi phỏng vấn học nghề điều dưỡng vào tháng tư. Được trường nhận tôi cũng nhanh chóng tìm được viện dưỡng lão để làm việc.

Tôi phải nói lời chia tay sớm với gia đình nuôi, họ cũng biết trước thông cảm cho tôi và cầu chúc tôi may mắn trên con đường học tập.

Mục tiêu phấn đấu của tôi là phải hoàn thành việc học trong ba năm và có một tấm bằng tốt nghiệp có giá trị của Đức. Tôi cảm ơn số phận đã đưa mình đến với nước Đức và thật sự hạnh phúc vì đã có hai quê hương Việt nam và Đức để yêu thương.